CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU
S A O P Š T E Nj E
Broj: 214
Podgorica, 29. novembar 2019. godine

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore
januar - oktobar 2019. godine [(p)]

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena *Crne Gore za period januar - oktobar 2019. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 2 519,4 miliona eura, što ukazuje na rast od 2,3% u odnosu na isti period prethodne godine.*

Izvoz robe *imao je vrijednost od 340,6 miliona eura, a uvoz 2 178,8 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je porastao 4,1% dok je uvoz bio veći za 2,0%.*

Pokrivenost uvoza izvozom *iznosila je 15,6% i veća je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 15,3%.*

U strukturi izvoza *prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni* ***Proizvodi svrstani po materijalu (sektor 6)****, u iznosu od 82,6 miliona eura (od čega su: Obojeni metali– 52,9 mil. eura, Gvožđe i čelik – 16,7 mil. eura i ostalo).*

U strukturi uvoza *prema SMTK-u najviše su zastupljeni* ***Mašine i transportni uređaji (sektor 7)*** *u iznosu od 479,9 miliona eura (od čega: Drumska vozila – 152 mil. eura, Električne mašine , aparati i uređaji – 87,9 mil.eura i ostalo).*

Najveći spoljnotgovinski partneri u izvozu bili su*: Srbija (82,8 mil. eura), Mađarska (38,9 mil. eura) i Bosna i Hercegovina (26 mil. eura).*

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su*: Srbija (424,9 mil.eura), Njemačka (198,7 mil.eura) i Kina (185,8 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.*

Grafik 1.Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

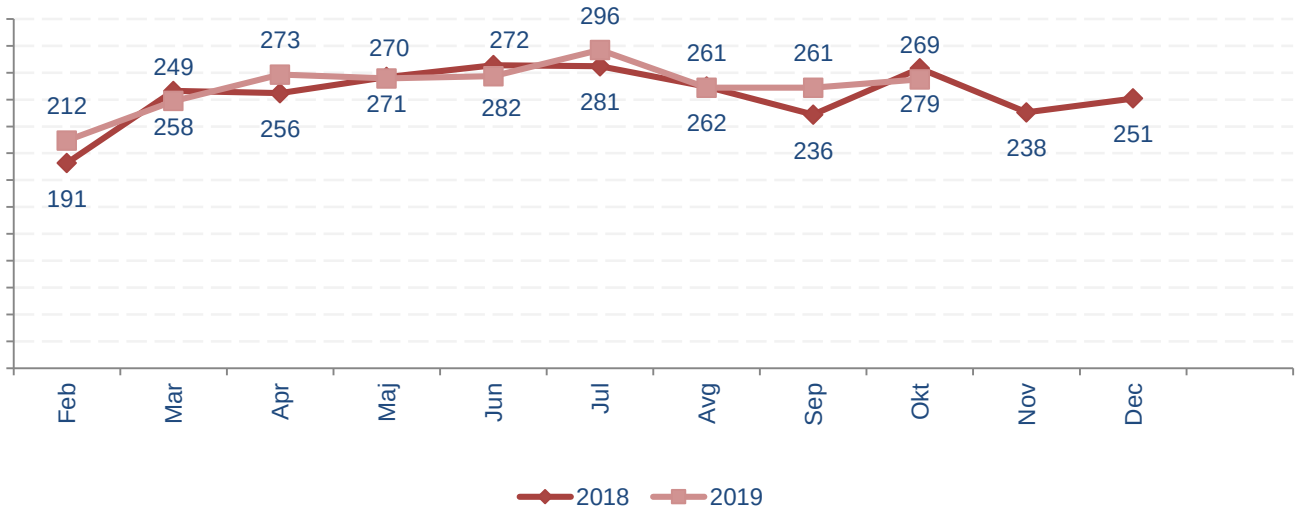

[(p)] – *Preliminarni podaci*

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima

u hilj.EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2018			
Januar	120 542	25 918	-94 623
Februar	161 508	29 952	-131 556
Mart	220 005	38 318	-181 686
April	220 808	35 276	-185 532
Maj	240 774	30 302	-210 472
Jun	241 694	40 138	-201 555
Jul	250 941	30 271	-220 671
Avgust	228 822	33 296	-195 526
Septembar	205 730	30 508	-175 222
Oktobar	245 749	33 325	-212 424
Novembar	200 470	37 943	-162 527
Decembar	216 538	34 860	-181 678
2019			
Januar	128 809	28 239	-100 570
Februar	179 763	32 041	-147 722
Mart	215 275	33 408	-181 867
April	241 753	31 515	-210 237
Maj	239 226	30 344	-208 883
Jun	235 187	36 796	-198 391
Jul	259 730	36 519	-223 211
Avgust	226 827	34 662	-192 165
Septembar	223 022	37 542	-185 479
Oktobar	229 189	39 519	-189 671

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Okt 2018		**Jan-Okt 2019**		**Jan- Okt 2018**		**Jan-Okt 2019**		**Jan- Okt 2018**	**Jan-Okt 2019**
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
S V I J E T	**100,0**	**327 304**	**100,0**	**340 585**	**100,0**	**2 136 573**	**100,0**	**2 178 780**	**-1 809 268**	**-1 838 195**
Evropa	95,3	312 043	94,3	321 160	82,0	1 751 811	84,3	1 837 230	-1 439 768	-1 516 070
EU	45,7	149 608	39,5	134 472	48,1	1 028 271	47,9	1 043 346	-878 663	-908 874
CEFTA[1]	39,0	127 492	43,1	146 677	28,5	607 966	28,8	627 862	-480 474	-481 185
Afrika	0,3	1 054	0,4	1 446	0,4	8 680	0,4	7 707	-7 626	-6 261
Azija	3,9	12 878	4,7	16 170	14,5	310 852	13,2	286 700	-297 974	-270 530
Amerika	0,2	778	0,5	1 689	3,0	64 723	2,1	45 440	-63 946	-43 751
Okeanija	0,2	552	0,0	121	0,0	507	0,1	1 703	45	-1 582
SAD	0,2	693	0,4	1 445	2,1	44 446	1,0	21 543	-43 753	-20 098
Kina	2,9	9 566	4,2	14 203	10,3	220 147	8,5	185 783	-210 581	-171 580
Rusija	0,6	1 880	0,5	1 681	0,3	6 049	0,3	7 469	-4 169	-5 788
Švajcarska	1,8	6 001	2,2	7 476	1,3	28 226	1,5	33 339	-22 226	-25 863
Japan	0,1	174	0,1	203	1,2	24 641	0,9	19 462	-24 467	-19 259
Turska	3,3	10 922	3,8	12 776	3,3	69 600	5,2	113 265	-58 679	-100 490
Brazil	0,0	5	0,0	23	0,3	6 516	0,4	8 195	-6 511	-8 172

[1]Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj.EUR			%	u hilj.EUR			u hilj.EUR		
		2018	2018 Jan-Okt	2019 Jan-Okt		2018	2018 Jan-Okt	2019 Jan-Okt	2018	2018 Jan-Okt	2019 Jan-Okt
SVIJET	**100,0**	**400 107**	**327 304**	**340 585**	**100,0**	**2 553 580**	**2 136 573**	**2 178 780**	**-2 153 473**	**-1 809 268**	**-1 838 195**
Evropska unija	**44,9**	**179 578**	**149 608**	**134 472**	**48,3**	**1 232 481**	**1 028 271**	**1 043 346**	**-1 052 903**	**-878 663**	**-908 874**
Austrija	2,1	8 544	8 290	2 389	1,7	44 637	37 463	38 774	-36 093	-29 173	-36 386
Belgija	0,2	902	838	735	0,5	11 984	9 149	14 399	-11 082	-8 311	-13 664
Bugarska	0,8	3 066	2 650	1 613	0,6	14 298	12 015	12 527	-11 232	-9 365	-10 914
Češka	4,4	17 415	11 282	16 617	1,3	33 394	27 471	33 830	-15 978	-16 189	-17 213
Danska	0,9	3 503	3 247	966	0,3	6 716	5 037	7 988	-3 213	-1 789	-7 022
Estonija	0,0	1	1	2	0,0	574	502	881	-573	-501	-879
Finska	0,1	278	278	372	0,1	3 181	2 429	3 665	-2 903	-2 151	-3 293
Francuska	1,0	3 849	3 356	1 436	2,0	52 107	43 346	49 489	-48 258	-39 991	-48 052
Grčka	1,1	4 274	4 038	1 406	6,4	164 472	139 526	132 519	-160 199	-135 488	-131 113
Holandija	0,6	2 571	2 261	2 057	1,6	40 270	32 325	34 488	-37 699	-30 064	-32 432
Irska	0,0	4	2	5	0,2	4 668	3 948	5 469	-4 664	-3 946	-5 464
Italija	3,5	13 866	10 897	9 743	7,4	189 977	161 056	157 088	-176 112	-150 158	-147 345
Kipar	0,2	798	484	202	0,1	1 434	1 397	594	-636	-913	-393
Letonija	0,0	15	15	1	0,0	372	335	837	-357	-320	-837
Litvanija	0,0	78	78	458	0,0	883	755	997	-805	-678	-540
Luksemburg	0,0	38	33	110	0,0	628	537	702	-590	-504	-592
Mađarska	11,5	46 145	40 932	38 888	0,8	19 261	16 001	19 602	26 884	24 931	19 286
Malta	0,0	40	40	372	0,0	392	390	24	-351	-350	348
Njemačka	3,2	12 999	10 557	13 839	9,2	234 584	189 527	198 693	-221 585	-178 970	-184 855
Poljska	4,4	17 540	14 625	11 791	1,8	45 383	37 826	41 225	-27 844	-23 200	-29 434
Portugalija	0,0	6	6	17	0,2	4 156	3 448	4 601	-4 150	-3 442	-4 583
Hrvatska	0,9	3 657	3 130	2 356	6,0	152 898	129 249	126 992	-149 241	-126 119	-124 635
Rumunija	0,1	550	519	510	1,6	42 126	36 722	29 257	-41 577	-36 203	-28 747
Slovačka	0,0	15	11	47	0,3	8 454	6 910	6 279	-8 440	-6 899	-6 233
Slovenija	7,0	28 168	22 492	19 546	2,2	56 901	47 728	47 011	-28 733	-25 236	-27 465
Španija	0,1	532	427	843	1,7	44 334	36 481	39 585	-43 801	-36 053	-38 742
Švedska	0,9	3 466	2 836	2 596	1,0	24 526	21 442	12 236	-21 059	-18 606	-9 640
Ujedinjeno Kraljevstvo	1,8	7 259	6 283	5 554	1,2	29 871	25 257	23 592	-22 612	-18 974	-18 038
CEFTA	**40,2**	**160 786**	**127 492**	**146 677**	**28,5**	**728 368**	**607 966**	**627 862**	**-567 582**	**-480 474**	**-481 185**
Albanija	3,2	12 925	9 737	11 117	1,7	42 921	35 586	35 382	-29 996	-25 849	-24 264
Bosna i Hercegovina	7,7	30 906	25 992	25 983	6,1	155 563	128 993	136 720	-124 657	-103 000	-110 737
Moldavija	0,0	1	1	0	0,0	369	310	568	-368	-309	-568
Sjeverna Makedonija	1,7	6 818	5 448	4 267	1,2	31 181	26 088	25 475	-24 363	-20 641	-21 208
Srbija	23,3	93 079	73 201	82 805	19,3	492 031	411 837	424 907	-398 952	-338 635	-342 102
Kosovo	4,3	17 057	13 112	22 505	0,2	6 304	5 152	4 811	10 753	7 960	17 694
Ostale zemlje (izvan EU i CEFTA)	**14,9**	**59 744**	**50 204**	**59 436**	**23,2**	**592 732**	**500 336**	**507 573**	**-532 988**	**-450 132**	**-448 137**

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2018	Index 2018/2017	Jan-Okt 2018	Jan-Okt 2019	Indeks Jan-Okt 19/Jan-Okt 18
	u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 UKUPNO	**400 107**	**107,7**	**327 304**	**340 585**	**104,1**
0 Hrana i žive životinje	**23 680**	**89,7**	**18 642**	**19 623**	**105,3**
00 Žive životinje	54	84,3	50	60	118,9
01 Meso i prerada mesa	10 796	97,0	8 271	10 172	123,0
02 Mliječni proizvodi i jaja	235	71,0	203	124	60,9
03 Ribe i prerađevine od ribe	55	69,9	39	58	146,9
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	605	9,8	444	422	95,0
05 Povrće i voće	8 922	166,7	7 329	5 241	71,5
06 Šećer proizvodi od šećera i med	70	79,6	50	77	155,2
07 Kafa čaj kakao i začini	2 023	86,3	1 550	1 639	105,7
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	492	133,1	308	1 494	300[1]
09 Razni proizvodi za ishranu	428	87,5	396	336	84,8
1 Piće i duvan	**21 672**	**105,5**	**15 254**	**15 164**	**99,4**
11 Pića	19 794	100,3	13 734	12 962	94,4
12 Duvan i proizvodi od duvana	1 877	228,4	1 520	2 202	144,9
2 Sirove materije sem goriva	**81 329**	**79,2**	**64 684**	**74 357**	**115,0**
21 Kože sirove i krzna nečinjena	3 108	84,2	2 742	1 940	70,7
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0,0	0	23	0,0
23 Sirovi kaučuk	5	0,0	3	5	151,0
24 Pluta i drvo	27 079	93,7	21 982	25 862	117,7
25 Celuloza i otpaci od hartije	1 343	105,7	1 117	1 007	90,1
26 Tekstilana vlakna i otpaci	47	300[1]	38	19	49,4
27 Sirova đubriva i minerali	813	58,0	668	1 986	297,4
28 Mineralne rude i otpaci metala	48 197	72,0	37 528	42 976	114,5
29 Životinjske i biljne sirove materije	735	138,3	606	540	89,2
3 Mineralna goriva i maziva	**81 979**	**178,3**	**67 887**	**76 888**	**113,3**
32 Kameni ugalj koks i briketi	4 400	93,9	3 121	3 361	107,7
33 Nafta i naftni derivati	26 180	145,2	23 603	24 123	102,2
34 Gas prirodni i industrijski	1	131,7	1	0	3,9
35 Električna enegrija	51 399	220,8	41 162	49 404	120,0
4 Životinjska i biljna ulja i masti	**568**	**96,8**	**444**	**577**	**130,1**
41 Životinjska ulja i masti	409	100,5	318	300	94,4
42 Čvrste biljne masti i ulja	107	81,4	89	214	240,5
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	52	107,4	37	63	171,6
5 Hemijski proizvodi	**29 578**	**168,3**	**24 559**	**24 425**	**99,5**
51 Organski hemijski proizvodi	32	159,4	23	65	288,1
52 Neorganski hemijski proizvodi	1 233	181,1	936	875	93,5
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	86	54,5	57	68	120,4
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	21 269	181,3	17 296	19 292	111,5
55 Eterična ulja parfemski i toiletni preparati	2 466	138,9	1 992	1 510	75,8
56 Đubriva (osim sirovih)	0	0,0	0	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	143	75,6	117	109	93,1
58 Plastične mase u ostalim oblicima	652	117,7	507	687	135,4
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	3 696	149,9	3 632	1 819	50,1

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2018	Index 2018/2017	Jan-Okt 2018	Jan-Okt 2019	Indeks Jan-Okt 19/Jan-Okt 18
	u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	**107 193**	**103,1**	**93 347**	**82 587**	**88,5**
61 Koža proizvodi od kože i krzna	74	30,6	74	55	74,6
62 Proizvodi od kaučuka	70	99,5	61	51	83,5
63 Proizvodi od plute i drveta	1 999	112,6	1 701	1 760	103,4
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	358	36,1	262	335	128,2
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	284	229,5	274	234	85,4
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	3 926	91,5	3 356	3 066	91,3
67 Gvožđe i čelik	18 870	105,7	16 389	16 740	102,1
68 Obojeni metali	73 975	102,8	64 621	52 937	81,9
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	7 637	113,7	6 610	7 409	112,1
7 Mašine i transportni uređaji	**35 112**	**84,3**	**25 928**	**30 859**	**119,0**
71 Pogonske mašine i uređaji	382	112,3	285	360	126,4
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	2 531	142,5	2 102	4 030	191,7
73 Mašine za obradu metala	257	74,4	211	390	184,4
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	11 506	94,9	9 673	9 248	95,6
75 Kancelarijske mašine i za AOP	553	111,9	515	299	58,2
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	1 378	123,6	1 052	2 496	237,3
77 Električne mašine aparati i uređaji	4 883	108,1	4 105	3 612	88,0
78 Drumska vozila	9 593	207,7	5 268	7 804	148,2
79 Ostala transportna sredstva i opreme	4 029	24,7	2 717	2 619	96,4
8 Razni gotovi proizvodi	**12 897**	**107,5**	**10 460**	**16 106**	**154,0**
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	263	98,3	209	260	124,2
82 Namještaj i djelovi	766	82,7	535	723	135,1
83 Predmeti za putovanja	41	111,2	39	92	237,1
84 Odjeća	1 343	156,6	1 006	1 326	131,8
85 Obuća	540	154,7	498	358	71,9
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	617	85,6	447	940	210,2
88 Fotoaparati časovnici	2 584	300[1]	2 091	157	7,5
89 Razni gotovi proizvodi	6 741	77,6	5 635	12 250	217,4
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	**6 100**	**0,0**	**6 100**	**0**	**0,0**

[1] Obračunati indeks veći je od 300 0.

Tabela 5. Uvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2018	Index 2018/2017	Jan-Okt 2018	Jan-Okt 2019	Indeks Jan-Okt 19/Jan-Okt 18
	u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 UKUPNO	**2 553 580**	**110,9**	**2 136 573**	**2 178 780**	**102,0**
0 Hrana i žive životinje	**443 299**	**104,1**	**370 039**	**396 343**	**107,1**
00 Žive životinje	24 348	108,5	20 228	22 457	111,0
01 Meso i prerada mesa	108 473	105,2	87 686	90 941	103,7
02 Mliječni proizvodi i jaja	52 482	100,7	45 808	48 240	105,3
03 Ribe i prerađevine od ribe	19 041	103,1	16 788	18 439	109,8
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	63 648	109,0	52 908	57 130	108,0
05 Povrće i voće	69 455	102,2	59 250	64 593	109,0
06 Šećer proizvodi od šećera i med	10 554	87,7	8 541	8 633	101,1
07 Kafa čaj kakao i začini	35 154	99,6	28 325	30 709	108,4
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	18 943	111,8	15 991	16 754	104,8
09 Razni proizvodi za ishranu	41 201	105,3	34 514	38 447	111,4
1 Piće i duvan	**74 999**	**93,9**	**64 316**	**70 303**	**109,3**
11 Pića	64 905	101,0	56 434	58 495	103,7
12 Duvan i proizvodi od duvana	10 094	64,4	7 882	11 808	149,8
2 Sirove materije sem goriva	**50 209**	**118,6**	**41 852**	**44 272**	**105,8**
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0,0	0	1	0,0
22 Uljano sjeme i plodovi	2 460	169,2	1 841	1 279	69,5
23 Sirovi kaučuk	117	170,9	79	146	184,8
24 Pluta i drvo	5 098	106,1	4 047	7 968	196,9
25 Celuloza i otpaci od hartije	8	66,7	5	27	300[1]
26 Tekstilana vlakna i otpaci	498	131,2	390	498	127,5
27 Sirova đubriva i minerali	3 621	120,6	3 035	3 232	106,5
28 Mineralne rude i otpaci metala	30 738	123,5	26 351	23 204	88,1
29 Životinjske i biljne sirove materije	7 668	99,1	6 104	7 918	129,7
3 Mineralna goriva i maziva	**273 437**	**106,9**	**225 326**	**242 176**	**107,5**
32 Kameni ugalj koks i briketi	715	103,4	637	699	109,8
33 Nafta i naftni derivati	224 697	131,0	189 486	179 073	94,5
34 Gas prirodni i industrijski	11 026	113,0	8 869	8 252	93,0
35 Električna enegrija	37 000	50,1	26 334	54 151	205,6
4 Životinjska i biljna ulja i masti	**14 034**	**100,6**	**12 315**	**9 275**	**75,3**
41 Životinjska ulja i masti	766	102,1	601	729	121,2
42 Čvrste biljne masti i ulja	13 169	101,5	11 637	8 446	72,6
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	100	45,7	77	100	129,4
5 Hemijski proizvodi	**251 127**	**110,2**	**208 207**	**228 441**	**109,7**
51 Organski hemijski proizvodi	2 479	111,4	2 232	2 085	93,4
52 Neorganski hemijski proizvodi	3 951	107,3	3 324	3 632	109,3
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	26 651	108,7	22 571	25 123	111,3
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	86 582	113,7	70 766	87 176	123,2
55 Eterična ulja parfemski i toiletni preparati	53 159	104,1	44 285	46 965	106,1
56 Đubriva (osim sirovih)	2 246	99,9	2 080	2 349	112,9
57 Plastične materije u primarnim oblicima	3 992	104,7	3 290	2 948	89,6
58 Plastične mase u ostalim oblicima	37 489	117,3	30 774	32 022	104,1
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	34 578	107,3	28 886	26 142	90,5

Tabela 5. Uvoz Crne Gore po odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2018	Index 2018/2017	Jan-Okt 2018	Jan-Okt 2019	Indeks Jan-Okt 19/Jan-Okt 18
	u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	**462 097**	**112,8**	**383 871**	**393 055**	**102,4**
61 Koža proizvodi od kože i krzna	262	82,4	226	240	106,1
62 Proizvodi od kaučuka	22 096	103,5	17 941	17 681	98,6
63 Proizvodi od plute i drveta	27 957	111,1	22 620	25 043	110,7
64 Hartija karton i proizvodi od celuloze	35 977	109,9	29 911	31 658	105,8
65 Predivo tkanine i tekstilni proizvodi	21 511	101,2	18 648	19 254	103,3
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	124 272	115,1	102 810	110 182	107,2
67 Gvozđe i čelik	85 796	126,5	71 782	71 147	99,1
68 Obojeni metali	20 559	118,2	17 011	18 393	108,1
69 Proizvodi od metala nigdje drugo pomenuti	123 667	107,0	102 924	99 457	96,6
7 Mašine i transportni uređaji	**638 085**	**115,5**	**535 562**	**479 878**	**89,6**
71 Pogonske mašine i uređaji	50 128	300[1]	48 659	14 068	28,9
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	49 108	96,1	38 587	49 069	127,2
73 Mašine za obradu metala	3 623	88,7	2 845	3 266	114,8
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	94 453	100,7	79 063	86 169	109,0
75 Kancelarijske mašine i za AOP	25 900	113,9	20 980	19 952	95,1
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	71 703	97,7	55 742	60 018	107,7
77 Električne mašine aparati i uređaji	124 289	97,3	106 955	87 866	82,2
78 Drumska vozila	187 195	115,0	151 637	152 009	100,2
79 Ostala transportna sredstva i opreme	31 685	300[1]	31 092	7 460	24,0
8 Razni gotovi proizvodi	**342 536**	**115,9**	**291 329**	**315 020**	**108,1**
81 Montažne zgrade sanitarni uređaji	21 781	103,3	17 760	20 633	116,2
82 Namještaj i djelovi	61 494	115,9	52 268	63 108	120,7
83 Predmeti za putovanja	8 690	110,6	7 512	8 192	109,1
84 Odjeća	78 279	106,8	65 915	71 849	109,0
85 Obuća	35 725	94,7	32 445	32 764	101,0
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	25 223	139,1	20 599	20 156	97,9
88 Fotoaparati časovnici	11 472	192,3	10 194	10 324	101,3
89 Razni gotovi proizvodi	99 872	127,4	84 636	87 993	104,0
9 Proizvodi i transakcije nigdje drugo pomenuti	**3 757**	**300[1]**	**3 757**	**18**	**0,5**

[1] Obračunati indeks veći je od 300 0.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike kao i za donosioce odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods User Guide, EUROSTAT.

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta br. 471/2009
- Regulativa Evropske komisije br. 92/2010
- Regulativa Evropske komisije br. 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002. godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u “Službenom listu Crne Gore” za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

a) Izvoz
b) Pasivno oplemenjivanje
c) Ponovni izvoz robe koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

a) Uvoz za slobodni promet
b) Aktivno oplemenjivanje
c) Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST) koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre - odsjek, tri cifre - grupu, četiri cifre - podgrupu a pet cifara - poziciju odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica IV Proleterske br.2 telefon (+382) 20 230-811 faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

Tel. +382-20-223 435

*e-mail:*contact@monstat.org